

Sovjetska zveza

Podpisala je mir (Brest-Litovsk) sebi v škodo, samo da bi končala vojskovanje z Nemci. Sovjeti pa so morali zmagati še v državljanski vojni proti nasprotnikom revolucije

Pričakovali so revolucije po ostalih državah, a so bile tam zadušene, tako pa je SZ ostala politično in gospodarsko osamljena.

Gospodarske težave

Za preprečitev popolnega gosp. zloma oblast uvede 'vojni komunizem': poddržavila je vso industrijo, banke, veleposestva, podjetja. Najnujnejše stvari so delili. Država je posredovala pri menjavi blaga. Prišlo je do še večjega pomanjkanja – lakote.

Po koncu drž. vojne so začeli z novo ekonomsko politiko (NEP). Mala podjetja so vrnilo lastnikom, država je še naprej nadzirala industrijo. Kmetje so bili plačani po učinkovitosti.

Nastane sloj bogatih kmetov – kulakov.

Ko je Lenin umrl, se je med njegovimi ožjimi sodelavci začel boj za oblast.

Njegov naslednik je postal Stalin (Jekleni). NEP je označil kot vračanje kapitalizma, zato so spet poddržavili podjetja.

Uresničevali so 5-letke (petletni gospodarski načrt)...

Kljub svetovni gospodarski krizi je SZ postala 3. ind. sila sveta (za ZDA in Nemčijo). SZ je bila usmerjena predvsem v težko industrijo. Primanjkovalo je stanovanj, hrane, oblačil.

Po Leninovi smrti so kmete spet omejevali z večjimi davki, in prisiljenim vstopanjem v kolhoze – kolektivno gospodarstvo. Kmetje so se temu izogibali, prišlo je do lakote.

Stalin je potem dovolil, da so lahko obdelovali kmetje del zemlje samo zase.

V tem času je umrlo zelo veliko ljudi samo zaradi lakote.

Sovjetski totalitarizem

Strog nadzor nad državljani! Bali so se notranjega sovražnika.

Ustanovljena policija, ki je iskala politične nasprotnike in jih potem samo na podlagi suma obdolžili in poslali v taborišča v Sibiriji (gulagi) – 20mio žrtev.

Voditelji so bili celo prepričani da je strog nadzor najboljša pot do brezrazredne družbe – komunizma.

Stalin je počasi obračunal z nasprotniki znotraj partije – čistke:

montirani sodni procesi

tajna policija (NVKD – KGB)

Bil je popolnoma proti religiji. Cerkve so rušili ali jih uporabljali kot skladišča.

Z obsojanjem velikega števila ljudi je komunistična oblast reševala pomanjkanje delavcev za najtežja dela – gradnje, rudarjenje.

Ker je obsodil veliko sposobnih ljudi je tudi škodoval državi.

Ljudje so s plakati, filmi, književnostjo nenehno prepričevali o tem, da vladajo delavci sami sebi.

Spodbujali so delovno tekmovalnost

Širjenje kulta Stalinove osebnosti

Žrtvovanje posameznika za družbo.

FAŠIZEM	NACIZEM	STALINIZEM
totalitarna ideologija	totalitarna ideologija	totalitarna ideologija
ogromno vlogo ima cerkev	proti cerkvi	proti cerkvi
korporativizem	blagovna menjava	NEP, naturalna menjava
vse za državo	ideal nacije, države	vse za družbo
tajna policija	jurišni odredi SA	tajna policija NVKD
omejevanje pravic	odprava ustave	omejevanje pravic
zapiranje političnih nasprotnikov	zapiranje nasprotnikov	zapiranje nasprotnikov
monarhija	desničarska	kulaki
ideal antične države	posameznik nima vpliva	kult voditelja
nacionalizem	antižidovski	nacionalizem
kult voditelja	antiboljševizem	
	upiranje na vojsko	
	kult voditelja	